

מורה חדש (אר קלט)
 נתון ימי כלה סללה שישו הונומיה
 הקוד: ד"ר א מרפוח האחר: דוד ש
 המויל: מורה חדש כ"ב ד"ר דוד חנני 11

ALL avtoipam שנה מא
 פוערבעטו Dr. MARTON ERNO
 א ארעכעטעארט עס וואדערט פעהלד.
 A SCHON DEZSO. - Kiadó: Miskolc
 Csiszák Ltd. Tel-Aviv, Rehov Hanegev
 (volt Schlesinger) 11. sz. telefon: 31877

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Nehru „magánlátogatást” tesz Párisban

De Gaulle elnökkel folytat eszmecsere
 a közelgő csúcskonferencia kérdéseiről

Páris, (UPI, Reuter). — Dzsauaharalal Nehru indiai miniszterelnök tegnap rövid „magánlátogatásra” Párisba érkezett, hogy megbeszéléseket folytasson De Gaulle elnökkel a közelgő csúcskonferencia problémái-

ról. Nehru Londonból érkezett, ahol a brit birodalmi szövetség miniszterelnökeinek konferenciáján vett részt.

A francia elnök és az indiai miniszterelnök megbeszélései már tegnap délelőtt megkezdődtek, majd De Gaulle ebédet adott Nehru tiszteletére. Jól értesült kormánykörök szerint a napirend nélkül folyó megbeszélések kiterjednek minden fontosabb nemzetközi problémára, köztülük azokra is, amelyekben a két vezető nincs egy véleményen. Az utóbbi csoportba tartozik az atomkísérletek kérdése is. Nehru a teljes és azonnali atomtilalom híve, míg De Gaulle el van tőkéve a francia atomkísérletek folytatására.

Az indiai miniszterelnök, aki összesen három órát tárgyalt De Gaulle elnökkel, majd később Couve de Murville külügyminiszterrel is találkozott, tegnap este visszarepült Londonba, ahol ma folytatják a birodalmi konferenciát.

Washington beismeri, hogy a Szovjetunióban leelőtt repülőgép kémkedett

Moszkva baráti gesztusként szabadon engedi a foglyul ejtett pilótakapitányt? — Az amerikai kongresszusban vizsgálatot sürgetnek a példátlan eset miatt

Washington, (Reuter, UPI, AFP). — A Szovjetunióban leelőtt amerikai repülőgép vezetőjét, amelyet Nikita Chruscsev miniszterelnök két drámai beszédben részletezett a Legfelsőbb Szovjet ülésén, újabb szenzációs fordulatot vett a tegnapi virradó éjjel, amikor az amerikai külügyminisztérium a maga nemében páratlan nyilatkozatban hivatalosan beismerte, hogy a repülőgép „valószínűleg” az amerikai hírszerző szolgálat helyi parancsnokságának megbízásából repült be szovjet terület fölé.

Néhány órával később moszkvai megfigyelők orosz személyiségekkel folytatott magánbeszélgetésekre hívatkozva azon meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy az orosz hatóságok a csúcskonferencia előtti jóakarattal jeleként szabadlábra fogják a repülőgépet.

Nagy ütközet Algéria marokkói határán

Algir, (Reuter). — A francia csapatok megütözték egy nagy lázadó csapatot, amely Marokkóból jött be Algériába. A franciák 120 felkelőt megöltek, a többi pedig üldözésbe vették. Tegnap esti jelentés szerint a felkelő csoport Chamidi nevű vezetője megadta magát a franciáknak.

Algir központjában tegnap terroristák kézigranátot dobáltak egy kávéháza. A granát egy mohamedánt megölt és négyet megsebesített. A tettesnek sikerült elmenekülnie.

Nemzetgazdasági tervezési minisztérium létesítését javasolják

Ben-Aharon közlekedési miniszter túlnagynak találja a pénzügyminisztérium hatáskörét

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Jiccnák Ben-Aharon (Ahdut Há-ávoda) közlekedési miniszter tegnap a kormány ülésén nemzetgazdasági tervezési minisztérium felállítását javasolta és a pénzügyminisztérium jelenlegi hatáskörének csökkentését. A tegnap megkezdett, de még be nem fejeződött vita során Ben-Aharon azzal érvelt, hogy a pénzügyminisztériumnak „tulságosan nagy hatásköre” van a nemzetgazdaság irányításá-

helyezni az elfogott Powers pilótakapitányt, annak ellenére, hogy Chruscsev miniszterelnök kémkedési bűnper lehetőségéről szólt.

Az amerikai külügyminisztérium nyilatkozata szerint „lehetőségek, hogy az U-2 repülőgép felderítő repülést végzett szovjet terület fölött, a vasfüggöny mögött rejtőzött titkok felderítésére.” A nyilatkozat tagadja, hogy ez bármilyen washingtoni hatóság utasítására, vagy tudtával történt volna, de magyarázatként hozzáfűzi, hogy Amerika már négy éve kénytelen felderítő repülőket végezni a szovjet határok mentén esetleges meglepetésszerű támadások veszélyének elhárítására, miután az oroszok elutasították Eisenhower elnök javaslatát a kölcsönös légi inspekciorra. A nyilatkozat egyébként nem cáfolja a Chruscsev miniszterelnök által közzétett adatokat, amelyek szerint a különleges felszereléssel ellátott U-2 típusú fegyvertelen polgári repülőgép közel 2000 kilométernyire repült be szovjet terület fölé.

A nyilatkozat kiadását 11 óra hosszat tartó tárgyalások előzték meg az amerikai vezetők közt és maga Eisenhower elnök hagyta jóvá a nyilatkozatot, amelyben — valószínűleg elsősorban a történelem — Amerika beismeri egy másik nagyhatalom területén elkövetett kémkedését.

Megfigyelők arra utalnak, hogy a nyilatkozatnak

az a része, amely alantás hatóságokra hárítja a felelősséget, voltaképpen meg erősíti Chruscsev miniszterelnök állítását, amely szerint Amerikában akár alantás tábornokok is kirobantathatják a háborút. A Moszkvában kibontakozó kép most az egyik oldalon Chruscsevet, az erőskezü vezetőt mutatja, aki személyesen adott parancsot a repülőgép lelövésére, a másik oldalon pedig Eisenhower, akinek Chruscsev hajlandó elhinni, hogy nem tudja, mit csinálnak a tábornokok a háta mögött.

Az elfogott Powers kapitány sógora, George Mead, aki postás a Georgia állambeli Refoundban, a Columbia rádióállalatnak adott nyilatkozatában további titkokat árult el. Powers tavaly elmondta hozzártározásainak, hogy veszélyes titkos küldetésbe indul. „Tudom, hogy mit tesznek. Ha valami történik

Ejfélkor véget ért az arab bojkott az amerikai hajók ellen

Golda Meír beszámolt a minisztertanácsnak a suezai szabad hajózás körüli eseményekről

Damaszkusz, (IFP). — A sziriai szakszervezeti központ főtítkára tegnap közölte, hogy éjfélkor véget ér az amerikai hajók ellen folytatott bojkott, miután erre vonatkozó utasítást kapott Aszad Radzséből, az arab szakszervezetek központjának títkárától. Radzséb már előzőleg bejelentette, hogy a bojkott megszűnik, amint Paul Hall az amerikai tengerészszervezet vezetője közli vele, hogy megkezdik a Cleopatra kirakodását. A newyorki rakodó munkások ma reggel kezdik meg ezt a munkát.

Jeruzsálemi tudósítónk jelenti: Golda Meír külügy miniszter tegnap 20 perces beszámolót tartott a kormány heti ülésén, amelynek keretében főként a suezai hajózás szabadsága körüli lejátszódtat eseményeket ismertette. A miniszter ezzel kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy az amerikai külügyminisztérium legutóbbi nyilatkozata után Izraelnek fokoznia kell felvilágosító tevékenységét az arab menekültek ügyében elfoglalt álláspontjának ismertetésére.

A kormány jóváhagyta Meír asszony megállapítását és ennek megfelelően tegnap már utasítást küldött Izrael diplomáciai képviselőinek, elsősorban pedig Washingtonba és New Yorkba, hogy világossítsák meg az izraeli álláspontot az arab menekültek kérdésével kapcsolatban. Mint értesülünk, ezidősz-

velem, ne tegyetek semmit és felejtsetek el” — mondta. Küldetéséről csak annyit közölt Powers, hogy az nem csupán időjárás-kutatásból áll. Arra is tett célzást, hogy a titkos szolgálatlól kapta a megbízatást. Elfogatásának hírére öt nővére összegyűlt a szülői házában. Az egyik testvér elmondta, hogy a nemzetközi Vörös kereszt útján akarnak öccsükkel érintkezésbe lépni. Powers felesége, aki nemrég elcsuszott a jégen és eltörte a lábát, az ankarai kórházban fekszik. Powers utólagra a múlt év novemberében volt szabadságon Amerikában feleségével együtt.

Az amerikai külügyminisztérium nyilatkozata viszont váltott ki a kongresszus berkeiben is. Mike Mansfield szenátor, a demokráta többségi frakció helyettes elnöke kijelentette, hogy a kongresszus felvilágosítást vár a kormánytól. Hozzáfűzte, hogy Eisenhower elnököt nem tartja személyesen felelősnek az ügyért. „Ugy látszik — mondta a szenátor, — hogy a kormányzat gépezetében vannak olyan hatóságok, amelyek saját szakállukra cselekszenek, ellentétben az elnök békepolitikájával. A szenátus külügyi és hadügyi bizottsága tárgyalni fog az ügyről.”

Északkoreai kommunisták szitják a délkoreai nyugtalanságot

Kedden kerül parlament elé a demokratikus alkotmány javaslata
 Tűz nyitottak két japán halászbarkára

Szöul, (IFP). — Szung Ju-Csang tábornok, Délkorea katonai kormányzója tegnap figyelmeztetést intézett a pusztáni diákokhoz, hogy az utóbbi időben kommunista ügynökök szivárog-

tak be Északkoreából. A kommunisták csónakokon érkeztek Puszanba és ott zavargásokat akarnak kelteni. Megfigyelők jelentésük szerint Puszanban teljes zűrzavar uralkodik és egymást követik a tüntetések. Szung tábornok elmondta, hogy a kémelhárító szolgálat legatöbbi több mint kétezer levelet fogott el, amelyekben kommunista ügynökök „pánikot akarnak kelteni a délkoreai haladó körökben”.

Vanszu városából tegnap néhány száz diák tüntetést rendezett és a helybeli államügyész lemondását követelte, mert szerintük nem lépett fel erősen azok ellen, akik meghamisították a legutóbbi választások eredményeit. A rendőrség feloszlatta a tüntetést.

A nemzetgyűlés különbizottsága tegnap befejezte az új alkotmány tervének kidolgozását, amely kedden

kerül a Ház elé. Az új alkotmány erősen korlátozza az elnök jogait és előírja, hogy a kormány a parlamentnek tartozik felelősséggel és nem az elnöknek. A miniszterelnököt és a kabinettet többségűt a parlament tagjai közül kell kinevezni. Az elnököt a parlament fogja megválasztani, a miniszterelnököt pedig az alsóház. Az alkotmányjavaslat biztosítja a szólas, a sajtó, a gyűlekezés és az egyesülés szabadságát.

Tokió, (IFP). — A délkoreai parti őrség motorcsónakja tegnap reggel tüzet nyitott két japán halászbarkára, amely dél-koreai vizeken tartózkodott. A japán halászok cserben hagyták hálóikat és elmenekültek. Politikai körök attól tartanak, hogy az in-jaja tenni a két ország közötti feszültséget tovább fokozza. A gyűlekezés és az egyesülés szabadságát.

Izrael már megtette a fele utat a gazdasági önállóság felé

Szapir miniszter beszámolója külföldi tőkeszerző úttjáról

Pinchász Szapir kereskedelmi- és ipariügyi miniszter, aki pénteken tért vissza amerikai, kanadai és európai úttjáról, amelynek során több mint 400 megbeszélést folytatott főleg izraeli befektetések tárgyában, tegnap sajtófogadás keretében számolt be tárgyalásainak eredményéről. Mint elmondotta, Izrael már megtette a fele utat a gazdasági önállóság felé és ezt a célját fenállásának második évtizedében el is fogja érni. A miniszter kihangsúlyozta, hogy ezt a hitét kifejtette minden alkalommal, amikor tárgyal.

Beeslése szerint a következő öt évben a külföldi magánbefektetések Izraelben el fogják érni az 500 millió dollárt.

A következő két évben 35 befektetési vállalat tevé-

kenységével számol a miniszter, közülük 12 már most is folytatja tevékenységét. A miniszter kifejtette, hogy a gazdasági önállóság elérésébe vetett reményét az országnak a multban elért gazdasági fejlődésére és jövőbeli kilátásaira alapozza a jelenlegi szilárdág mellett, beleértve a várható aliját is.

Az állam létrejötté óta a termelés 75 százalékban fedezeti a belföldi szűk ségletet

és ma már sok olyan árucikket állítanak elő az országban, amely a multban még az importárak listáján szerepelt.

Amerikában és Európában a miniszter megbeszéléseket folytatott bizottságok létesítéséről, amelyek izraeli befektetések elősegítésén dolgoznak. Az Egyesült

Allamokban 40, Angliában pedig 8 ilyen bizottság létesült.

Szapir arról is beszámolt, hogy a külföldi tőke érdekeltégvállalása révén az el mult évben jelentős haladás történt az „igazoltságot” terén, amelyek száma összesen 124-re emelkedett, 32,5 millió dollár és több mint 20 millió font befektetéssel. Az 1958-as évben csak 56 ilyen üzem létesült 9,5 millió dolláros befektetéssel és hasonló összegű volt a befektetés izraeli fontokban.

A miniszter szerint az izraeli vállalatok fejlődése nyomán kedvező légkör uralkodik külföldön az izraeli befektetésekkel kapcsolatban.

Főleg a vegyi, elektronikus és autózemekkel kapcsolatban növekedett a bizalom külföldön.

Végezetül elmondotta a miniszter, hogy amerikai tartózkodása alatt kisérletek történtek izraeli érték papiroknak new-yorki tőzsdére való bevezetésére, ezek azonban még nem jartak eredménnyel.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy testvérünk, sógorunk, nagybátyánk

Galló-Glück Miklós

elhunyt.

A gyászoló család:
 Glück György és Glück Leopold (Los-Angeles), Svit Bözsi és Pál (Rámát Gán)

A gyászmenet ma, hétfőn, május 9-ikén, délután 3 óra 15 perckor indul a telavivi Hadassza-kórház Máze-utcai épületéből.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy vigalmi bizottságunk szeretett elnöke

Galló-Glück Miklós

elhunyt.

Hitachdut Oláj Csehszlovákia, Tel-Aviv

● A rombadólt Agadir ipari negyedében tegnap újabb kiserőjű földrengést éreztek és a visszavárgott lakosok ismét készen állnak házaik elhagyására.

● A Szovjetunió hivatalosan felvette a diplomáciai kapcsolatokat Kubával és nagykövetet fog Havana-ba kinevezni.

NYEREMÉNYT 40000 FONTIG ZAHAV BAN

és: 6% Jövedelem, életbiztosítás, baleset esetére

PALESTINE BRITISH BANK LTD.

A VILÁG TÜKRE

Emelkedik az életstandard Kelet-Európában

Írta: Diamant Elemér

Chruscsevnak az a bejelentése hogy a Szovjetunióban leszállították a napi munkakörök számát, valamint az ezzel kapcsolatos egyéb gazdasági és szociális reformok igen érdekes megvilágítást kapnak az UNO gazdasági bizottságának az elmúlt évre szóló jelentésében. A több mint 300 oldalas tanulmány, amely most jelent meg, statisztikai adatok és grafikonok beláthatatlan tengerével nyújt képet Európa 1959 évi gazdasági fejlődéséről és a számok analíziséből von le következtetéseket úgy a magán-kapitalista, mint a kommunista, illetve államosított gazdasági élet helyzetéről és kilitársaira vonatkozólag. A nyugati világban természetesen elsősorban a kommunista államokra vonatkozó tények és következtetések váltottak ki nagy érdeklődést. Ebből a szempontból különösen figyelemreméltó az UNO jelentésének két megállapítása. Az, hogy a masszív tökéberuházások nagymértékű emelkedése ellenére az 1959-es év jelentősen kedvezőbb volt Kelet-Európa és a Szovjetunió átlagfogyasztója számára, amennyiben a pénzügyvelde tovább növekedett, általában az 1958 évi emelkedés arányában. Ugyanakkor a legtöbb kommunista országban bizonyos mértékben lementek az árak és a megélhetési kiadások, azonkívül pedig mindenütt a várt mértékű meghaladó arányban javult meg a fogyasztási cikkek ellátása, különösen a tartós fogyasztási cikkek terén. A másik fontos megállapítása az UNO-jelentésnek az, hogy az állam szociális gondoskodó tevékenysége és a lakásépítés nagyjából gyorsabb ütemben növekedett, mint a kincstári bevételek.

A jelentés részletekre kiterjedő vizsgálatot tartalmaz a Szovjetunió, Csehszlovákia, Kelet-Németország, Magyarország és Lengyelország gazdasági fejlődése szempontjából. És megállapítja, hogy mind az országokban a termelés növekedése — a mezőgazdaság kivételével — jelentősen túlháladta az előirányzott, vagy bejósolt százalékarányt, habár egyes esetekben a tervgazdálkodás végrehajtása egyáltalán nem ment simán. Lengyelországban például, ahol kivételes arányú állami befektetések voltak, a bérek számszerű összege tíz százalékkal emelkedett, ami kétszerese volt annak, amire számítottak, viszont az egész évre kiterjedő általános béremelkedés csak 4 és félszázalékos tételt tett ki. A húslétsági válságot a jelentés csak mellékesen említi meg, viszont ugyanakkor megállapítja, hogy az ipari nyersanyagok terén másutt is voltak zavarok és hiányok. Még a Szovjetunióban is hiány lépett fel acélcsovekben a nagyszálcsú petroleumvezeték-építési program következtében. Csehszlovákiában és Magyarországon bizonyos mértékű acélelemekben és vastömbökben volt elégtelen az ellátás, míg Lengyelországban és Kelet-Németországban a villanyáramszolgáltatás tüdőheletsege okozott nehézségeket.

A jövőbeli irányzat arra mutat Kelet-Európában és a Szovjetunióban, hogy a következő öt évben merreketek emelkedni fog a gépipari, építőanyag- és vegyipari termelés, azonkívül pedig 1965-re a tartós fogyasztási cikkek (vagyis nem ennyivaló és ruházat) tömegtermelési fázisba fognak lépni, legalábbis Cseh-

szlovákiában, Kelet-Németországban, Lengyelországban és Oroszországban. Jelentős emelkedés várható az autógyártásban is, habár 1965-ig a belföldi piac nyugati méretek szerint még igen korlátozott lesz. Az oroszok egyébként a butorgyártás meghatározott szorosságát is tervezik. Általánosságban a kelet-európai országok adatai jóval kisebbarányú emelkedést mutatnak az alapvető élelmiszerek, mint a tartós áruk fogyasztása terén. De ugyanakkor a jelentés rámutat arra, hogy mindezt az élekezés minőségének javulására lehet számítani a kommunista államokban és a táplálkozás szulypontja inkább a hús lesz, mint a terményfélék és a burgonya. A kapitalista fényűzés ostromozása helyett majdnem minden kommunista országban — Bulgária kivételével — széleskörű vásárlási lehetőségeket biztosítanak a lakosságnak mindenféle fogyasztói cikkek, mint például rádió és televíziós készülékek, mosógépek és hasonló luxuscikkek terén, mint ahogy a lakásvásárlásnál is egyre polgáribb körülmények kezdenek a jólét nyomán kialakulni a Szovjetunióban és legtöbb csatlósállamban.

Ugyanakkor a nyugat-európai országok helyzetének ismertetése során az

UNO jelentése megállapítja, hogy az árak aránylagos stabilitása, valamint a legtöbb nyugati állam erős külkereskedelmi és fizetési mérlege mellett úgy az importált, mint az otthon előállított fogyasztási cikkek ellátása rendkívül rugalmas volt, ami a legtöbb országban a termelés fokozásában és az elhelyezkedési lehetőségek kiszélesedésében jutott kifejezésre. Egyedül a széniparban és a hajóépítésben mutatkozott visszaesés. A szénbányáknál 69 millió tonna árú fektűt raktáron, ami kéthavi termelésnek felel meg és az egyre olcsóbbodó petroleum termékek versenyével a közösen értékesítésre még a termelési költségek és az árak leszállítása esetén sem lesz könnyű dolog. Ami a hajóépítési ipart illeti, az egyre jobban érezhető válságot a politikai és gazdasági diszkrimináció idézte elő, amely két táborra osztotta Európa államait, valamint a világ többi részében mutatkozó önellátási törekvések.

A jelentés szerint az elmúlt gazdasági év kimagasló jelentőségű tényezője az európai közös piacba tartozó hat állam kölcsönös árforgalma volt, amely egész Nyugat-Európa importkereskedelmének növekedéséből 73 százalékot hódított el, az egymásközötti áruexportnál pedig az emelkedés majdnem 80 százalékát biztosította a tagállamoknak.

Délafrika új pénzt hoz forgalomba

A délafrikai parlament csak a múlt héten fogadta el azt a javaslatot, amely népszavazás útján kívánja eldönteni, hogy az ötvenéves államszövetség alakuljon-e át köztársasággá, vagy pedig maradjon — persze csak formailag — Elizabeth angol királynő jogára alatt. A népszavazás, amelyben „természetesen” csak a fehér lakosság vehet majd részt, még sokára lesz meg, de a Verwoerd-kormány már több intézkedést léptetett életbe, amely kétségtelenül köztársasági jellegű. Így többek között Dél-Afrika elhatározta, hogy rövidesen feladja a fontsterling- valutát és 1961-ben saját pénzegységet vezet be. De már most azt az utasítást adta, hogy a jövőre forgalomba kerülő új ércpénzeket ne tüntessék fel az angol királynő arcképét.

Dr. Donges pénzügyminiszterhez éleshangú interpellációkat intéztek a délafrikai parlament angol-számra vezető képviselői, akik ebben az intézkedésben az ottani angol lakosság ellen irányuló sérelmet látnak. A miniszter azzal mentegetőzött ugyan, hogy a kormánytól távol állott, az angol származású lakosság érzékenységét bántani, de ugyanakkor arra emlékeztette az interpellálókat, hogy Dél-Afrikában köztársasági érzelmek is vannak. A köztársasági érzelmű bürokrata lesz meg, de a Verwoerd-kormány már több intézkedést léptetett életbe, amely kétségtelenül köztársasági jellegű. Így többek között Dél-Afrika elhatározta, hogy rövidesen feladja a fontsterling- valutát és 1961-ben saját pénzegységet vezet be. De már most azt az utasítást adta, hogy a jövőre forgalomba kerülő új ércpénzeket ne tüntessék fel az angol királynő arcképét.

Dr. Donges pénzügyminiszterhez éleshangú interpellációkat intéztek a délafrikai parlament angol-számra vezető képviselői, akik ebben az intézkedésben az ottani angol lakosság ellen irányuló sérelmet látnak. A miniszter azzal mentegetőzött ugyan, hogy a kormánytól távol állott, az angol származású lakosság érzékenységét bántani, de ugyanakkor arra emlékeztette az interpellálókat, hogy Dél-Afrikában köztársasági érzelmek is vannak. A köztársasági érzelmű bürokrata lesz meg, de a Verwoerd-kormány már több intézkedést léptetett életbe, amely kétségtelenül köztársasági jellegű. Így többek között Dél-Afrika elhatározta, hogy rövidesen feladja a fontsterling- valutát és 1961-ben saját pénzegységet vezet be. De már most azt az utasítást adta, hogy a jövőre forgalomba kerülő új ércpénzeket ne tüntessék fel az angol királynő arcképét.

Japán a világ első hajóépítője

Amikor a világhírű Lloyd's biztosító társulat kihozta a múlt évre vonatkozó hajózási értesítőt, a londoni sajtó nagy diadalal jelentette be, hogy Angliának újra sikerült a második helyet visszahódítania Németországtól a hajóépítés terén. Az első helyet változatlanul Japán foglalja el. Igaz, hogy 1959-ben az angol hajógyártás 274 egységgel és 1,372.595 tonna ténfogatallal 15,7 százalékos visszaesést mutatott 1958-cal szemben, de a gazdasztalesül szolgálhat, hogy Anglia két legkeményebb versenytársa, Japán és Németország hajógyártó iparában a visszaesés sokkal nagyobb volt. A japánok összesen 1,715.000, a németek pedig 1,202.000 tonna ténfogatú hajót bocsátottak vízre az elmúlt évben. Általában az Anglián kívül épült és vízrebocsá-

tott hajók ténfogatánál több mint félmillió tonnas csökkenés mutatkozott 1959-ben és Japán, valamint Nyugat-Németország mellett erősen visszaesett a hajóépítés az Egyesült Államokban, Franciaországban, Olaszországban, Dániában és Spanyolországban is. Ugyanakkor azonban Svédország, Hollandia, Norvégia, Belgium és Jugoszlávia hajógyártása nagy előrelépést ért el. Jelenleg 3 millió 643.802 tonna úrtartalnu hajó van építés alatt a világon. A tavaly vízrebocsátott hajók 50 százaléka petroleum-tanker volt és pedig 365 hajó 4 millió 375.253 tonna ténfogatallal, ami közel félmillió tonnával kevesebb az előző évinél.

A kommunista Kínán Kelet-Németországon és a Szovjetunióon kívül, amelyekről nem közöl adato-

Az izraeli adókulcs erősen közeledik Nyugateurópa adózási arányához

Az adóhivatal ezúttal bizalommal lesz a jöhiszemű adófizetők iránt — igéri Abraham Givoni, a jövedelmi adóhatóság új országos főnöke

Abraham Givoni, a jövedelmi adóhivatal új országos főnöke, a tel-avivi kereskedelmi és ipari klubban rendezett társasbédén előadást tartott a jövedelmi adóknál legutóbb végrehajtott módosításokról. „Az adóhivatal támogatni fogja azokat, akik rendszerben akarnak lenni az adókkal, az adókulcs és az ellenőrzés tekintetében egyaránt, de törvényes jogaival fog élni mindazokkal szemben, akik nem akarnak rendszerben lenni az adóhivatallal.

Ezenlét bizalommal lesznek mindazon adóalanyok iránt, akik jóindulatot mutatnak. Amennyiben magasabb jövedelmet fognak bejelenteni, mint az előző évben tették nem fognak gyanuperrel élni ellenük.

Uj rendszert vezetnek be a könyvek felülvizsgálásánál és technikai hibákért nem fognak vizsukatítani üzleti könyveket, hanem a hibák ellenére elfogadják majd azokat.

Az adókulcs tekintetében Izrael már közeledik a Nyugateurópában bevett adófokozatokhoz és — mondotta Givoni — egyesek azt állítják, hogy ez a közeledés túlságosan gyors tempóban történik ha figyelembe vesszük szükségleteinket.

Az izraeli adókulcs ugyan olyan, mint Angliában és Hollandiában. Kétgyermekes, nős adófizető tizezer font jövedelem után Izraelben 2.700, Angliában 2.000, Hollandiában 2.500 fontot fizet. Huszezer font jövedelemből Izraelben 7.700, Angliában 6.400, Hollandiában 7.900 font adót fizetnek, míg 30 ezer font jövedelemből a helyzet a következő: Izrael 13 ezer font, Anglia 13.500 és Hollandia 14 ezerfont. A részvénytársasági adó Izraelben 63 százalékról 46 százalékra szállt le, míg Angliában a társulási adó 47, Hollandiában pedig 45 százalék, plusz egy százalék a dividendá után.

Ugyanakkor a nemzeti jövedelem alacsonyabb Izraelben, mint Angliában, vagy Hollandiában. Izraelben a jövedelmi adó az összes adóknak csak 35 százalékát képezi, míg Angliában és Hollandiában 50 százalékot tesz ki. A különbséget az magyarázza meg, hogy a két európai országban a jövedelmi színvonal magasabb, azonkívül pedig nálunk különbség van a tényleges jövedelem és a megadózott jövedelem között.

„Adót fizetni fájdalmas dolog, de még fájdalmasabb, ha a szomszéd kevesebbet fizet” — mondotta Givoni jó humorral és hangsúlyozta, hogy az adóhivatal harcol

az ilyen megkülönböztetés ellen, amely a valóltan adóvallomások miatt történik. Dr. A. Rozsinszky, klubelnök felszólalásában arra mutatott rá, hogy az országban általában szeretnék fokozni az adómorált, de az új törvényben is vannak olyan súlyos rendelkezések, amelyek ezt akadályozzák. Többek között az új törvény meg akar kerülni bírósági döntvényeket, amint például az alkalmazottak nyaralási költségeinek tekintetében történt, amelyet csak akkor enged levonni az adóalanytól, amikor már ténylegesen kifizették. Ezenkívül megfosztották az alkalmazottat attól a jogtól, hogy végkielégítést kapjon olyan vállalatnál, amelyben részvényei is vannak. Továbbá az adófizetők könyveinek lefoglalása eddig csak bi-

rosági határozat alapján volt lehetséges, most pedig az adóhivatal is megteheti ezt saját hatáskörén belül, ami félreértésekre és a kapcsolatok leromlására ad okot. A könyvek nemvezetése is büncselekménynek fog a jövőben számítani. A fenti kifogásokra válaszulva Abraham Givoni elmagyarázta, hogy a könyvek lefoglalására vonatkozó intézkedést azért vezették be, mert gyakran megtörtént, hogy adófizetők megsemmisítettek könyveket és okmányokat. Ami pedig a szabadságpénzt illeti, ugyanez a rendszer volt érvényben a mandátum idején, de miután a bíróságok másképp magyarázták az angol törvényt, szűk ség mutakozott annak megváltoztatására, hogy helyreállítsák az előző helyzetet.

Gomulka: Lengyelország nyugati határait csak háborúval lehet megváltoztatni

Breslau elfoglalásának 15-ik évfordulóján. Varsó, (UPI). — Wladislaw Gomulka, a lengyel kommunista párt főtitkára tegnapi beszédében arra figyelmeztette a nyugati hatalmakat, hogy minden kísérlet Lengyelország nyugati határainak megváltoztatására háborút fog kirobbantani Lengyelországgal és a varsói szövetség többi tagjaival. Gomulka beszédét Wrocławban (Breslau) tartotta a világháborúban teljesen szétbombázott város elfoglalásának 15-ik évfordulóján. Egyben a Lengyelország mai nyugati határát képező Oder-Neisse vonal kifizetésének évfordulójáról is megemlékezett. A hétezer párttag, aki a Szovjetunió által elfoglalt lengyel városokból érkezett a gyűlésre, hatalmas tapsal fogadta Gomulka szavait. A főtitkár beszédében hevesen támadta Nyugat-Németországot, mert lehetővé teszi a hagyományos német militarizmus újjaledését.

Jelenleg körülbelül 9% évi jövedelem adómentes

Részletek erről a biztos befektetésről nálunk

J.L. Feuchtwanger BANK LIMITED

TEL-AVIV JERUSALEM HAIFA
5d. Rothschild 5. Zion-köz Herzl-u. 19.

kat a Lloyd's, a világ összes hajógyáraiban 1429 hajót építettek 9 millió 582.583 tonna ténfogatallal és ennek 21,2 százaléka Angliában készült. Az elmúlt év legnagyobb hajózási, a 41.000 tonnás Oriana óceánjárót is ott építették. Ennek ellenére az angliai hajóipar nehéz helyzetben van, amit sokan azzal magyaráznak, hogy a konkurrens országokban gyorsabban szállítják le és olcsóbban állítják is elő a megrendelt hajókat. Az elmúlt évben mindössze 39 angol készítésű hajót, (összesen 115.452 tonna ténfogatallal) jegytek be külföldön, ami azt jelenti, hogy az exportra gyártott hajók tonna-

ztak a francia
A francia
bernyős cso-
te izraeli lá-
egnap elhagy-
francia ejtő-
senyezték az
eg csoportjával,
tették az or-
nyós tisztek
ak őket ven-
tatták a Li-
férfit. A je-
sbíróság tiz-
tri fogságot
tririm szövet-
való 36 éves
n ellen, akít
előtt szolgál-
libanoni ha-
banon beismerte,
nemesen ment
A rendőrség
vartartásának
és kivizsgál-
adott-e kato-
rmációkat a
nönös izraeli
N KAFF, az-
Dzszám 31. sz.
most Tel-Avivi
szám 238584
ER volt kár-
száma 155661,
Givátajim, Lá-
váltások a
i karban. —
bírói karban
ny személyi
el sor. Jisz-
rásbíró a
yettes igaz-
k ki. Eliezer
o, a jelenle-
jeruzsálemi
re kerül M.
yett, aki a
megy át.
és MAZOLAST
észt GEIGER
F. Felenberg 24,
2. 4-8-ik és
ors 12.
Dávid Adom
re. Szombat
z Accadia
gyományos
t a Mágén
ára. Az es-
az izraeliek
személviseket
teendőket
rt az olasz,
ai, libériai,
ia, belga
küldötté
gén Dávid
megjegyez-
jelentős be-
k az estély
el mégsem
y elérése,
olat szoro-
intézmény
elő külföldi
amint iz-
tt.
ntkezett a
két táma-
rendőrség-
tkezett két
nek része
verekedés
amelynek
jelentették
ilt tömeg
tái börtön
s néhány
erekedéssel
ette vett
a ezzel
t. A rend-
nyomozást
ök előállí-

Ami az ASSZONYOKAT érdekli

Közl: RUDER-MATMOR KATI

Francia divatbemutató

Jó másfél hónappal ezelőtt óriási újság- és rádióhirdetések jelentették, hogy a cionista nők szervezeteinek az „Olám Háisa” női lappal karöltve sikerült meggyőzni a párisi „Maggy-Rouff” divatházat, hogy Izraelben is mutassa be ruháit Európa szépségkirálynői részvételével. Bár a Maggy-Rouff nem egyike az öt legnagyobb párisi divatháznak és a rossz nyelvek azt is suttogják, hogy a bolt nem megy és Maggy Rouff bezárja kapuit, mégis tanulhatunk tőle. Sajnos azonban nem tudni, mi okból Maggy-Rouff helyett a Jacqueline Goddard cég jött Izraelbe. Ez természetesen nagy bosszúságot és csalódást okozott a drága jegyek tulajdonosainak és ha a pénz nem jótékony célra menne, csalásnak lehetne a dolgot nevezni.

A rendezés még izraeli szemzőből nézve is minden várakozáson aluli volt. A gálaruhába öltözött közönség tömege morajlott, veszekedett, széket cipelt és minden a „Titanic süllyedése” című filmből való jelenetekre emlékeztetett. Társaságheli hölgyek majdhogy ököre mentek egy-egy jó vagy kevésbé jó ülőhely miatt és két diplomata elhagyta a termet. A pincérek a terem szélén álltak megdöbbenve és csendesen. Mindez persze megbocsátható lett volna, ha a francia bemutató érdemes lett volna a nevére.

Sajnos Jacqueline Goddard nem mondható még csak nagyon tehetségesnek sem. Ruhái tele vannak igyekezettel, de nem tudnak meggyőzni és ezzel a túlfűtött buzgalommal elveszít az egyszerű, sima elegáns vonalakat, az igazi párisi elegancia karakterét. Ezzel szemben viszont a francia anyagok gyönyörűek voltak. Az imprimék pompás színvariációkban kerültek a közönség elé és az egyszerű anyagokon is látni lehetett a párisi jellegét. Legtöbb egyszerű anyag selyemsantán, duchesse, vagy satén.

Ami a legnagyobb meglepetést okozta, az az izraeli bemutató volt. Bár konfekció volt, mégis inkább „haute-couture” benyomását keltette. Azt a bi-

zonyos józan, finom, egyszerű vonalat, melyet Jacqueline Goddard kollekciójában nélkülöztünk, megta-

láltuk a „Jercoli” jersey-holmijában és a „Gottex” fűrdőruhában.

Jercoli kabátokat, kosztümöket és ruhákat mutatott be, természetesen mind jerseyből. Legjobbban egy „Prince de Galles” kosztüm tetszett, nagy, magasra varrt zsebekkel. Ugyancsak nagy sikere volt egy világos homokszínű kosztümnek, amelyet a gallér, manzetta és a zseb körül barna paszpól díszített.

A bemutató egyik legszébb darabja egy fekete Gottex fűrdőruha volt, a-

melynek olyan anyaga volt, mintha apró, fekete, fényes gyönggyel lett volna kirakva.

Édes volt egy világos lila bikini, melyhez egy kis ingyszerű, fodros felsőrészt vi-

selt a maneken. Mindkét izraeli cég modelljei praktikusak, szépek és finomak voltak. A Ninabella kozmetikai szalon készíttette ki a manekeneket és Anetta fodrász szalonja is megtette a maximumot a gyönyörű frizura terén. A Topáz cég ékszerei elegánsak voltak.

Ami a manekeneket illeti, gyönyörűek voltak.

Mindkét rajzunk Jacqueline Goddard model, (1) barna fehér emprimé, (2) fekete santugruha.

A kézapólasról

Használjunk jó zsiros kézkörmet, minden mosogatás előtt kenjük a kézre, mert az védi a pórusokat. Mosogatás után, ha tisztára mostuk kezünket, kenjük újra be krémmel és hagyjuk rajta, míg a bőr beszívja. A körömök legyenek mindig rendben. Mielőtt manikűröznünk, két kis darab vattát áztassunk acetona, amely kiszárítja és letisztítja a körmet a régi laktól. Miután megszártottuk a kezünket, reszeljük le a körmet, úgy, hogy az asztal szélére fektetjük njainkat és csak lefelé rás polyozzuk, mert ha két irányban csináljuk ezt, a köröm nem lesz finom. Áztassuk szappanos vízbe kezünket és masszírozzuk a körömágyat felfelé. Amennyiben a manikürt mosás után csináljuk, erre nincs szükségünk. Egy darab vattát tekerjünk egy gyufaszál köré, áztassuk olajba, majd dörzsöljük vele végig a körömházat. Nyomkodjuk a bőrt felfelé nylon, vagy fabotocskával, nem fémmel. Amennyiben régen nem manikűröztünk, a bőrt vágjuk ki a köröm körül. Szárítsuk meg körmeinket és távolítsuk el minden zsiradékot, különben a lakk nem fog. Mielőtt színes lakkot használunk, tegyünk a körömrre színtelen lakkot bázisnak, azért, hogy a köröm jobban véde legyen. Ha asztalra könyöklöve csináljuk ezt, nem reszket a kezünk. Miután a bázisnak hasz-

nált lakk megszáradt, húzzunk rá egy vékony réteg lakkot, majd utána még egyet, mert tudnivaló, hogy két vékony réteg maradóbb és erősebb, mint egy vastag. Miután megszáradt a lakk, a másik kéz körmeivel lekaparjuk bőrünk-ről az esetleg rákett lakkot, de ügyeljünk, hogy a köröm száraz legyen, különben az egészséget előlöl kézkezdhetjük.

Amennyiben hosszú körmöt hagyunk, lakkozunk be a köröm felső felét is. Van aki még egyszer egy szintelen lakk réteget rak a színesre. Amennyiben kerek, vagy széles körömrre kenjük a lakkot, kezdjük egészen a körömház kezdeténél. A hosszúkás körmöt festhetjük oly módon, hogy egy félholdat hagyunk a körömháznál.

UJDONSÁG A PIACON

Amerikában a „bubble bath”, a szappanmentes, nagyon habzó fűrdősó nagy közszeretetének örvend. Most egy ilyen szer, „Bath Oren” néven, mely nemcsak habzik, hanem fenyőillatú is. került az izraeli piacra is. Ajánlatos fűrdőni nem szerető gyermekek számára.

A Los Angeles-i bíróság helyt adott Patricia Carpenter válokeresetének, aki azért vált el Richárd nevű férjétől, mert házassága előtt megtévesztette őt: azt állította, hogy másodsor nősül, viszont kitént, hogy ő a hetedik felesége. (Time, Chicago)

Olasz divatbemutató

A WIZO divatbemutatót készült rendezni, amelyen Olaszország két legnagyobb divatháza vesz részt. Mint ismeretes, mióta a Dior-ház hanyatlani kezdett, az olasz divat évről-évre erősebb és magasabb pozíciót ér el. Már volt Izraelben olasz divatbemutató és a közönség egyhangúlag el volt ragadtatva. A két legnagyobb divatház, a Schubert és a Guggenheim-Migulini tartanak divatbemutatót május harmincadikán az Amerikai Cionisták Házában. E bemutató keretében rendezik meg az 1960 évi izraeli szépségkirálynő megválasztását. Az olasz divatcégek minden izraeli bevétele a WIZO gyermekotthonainak javára megy. A divatkreátorok Angliából érkeznek hozzánk, ahol ezt

a kollekciót most mutatják be. Az amerikai bemutató alkalmából az amerikai lapok egyhangúlag a divatfilozófusainak nevezték a fenti kreátorokat. E divatházak vendéköreéhez tartoznak Brigitte Bardot, Gina Lollobrigida, Sophia Loren, Anna Magnani, Nariman, Faruk volt felesége, Soraya, a perzsa sah volt felesége és a windsori hercegnő, a világ egyik legjobban öltözött asszonya. Bár eddig úgy tudtuk, hogy ő a Diornál dolgozott, de úgy látszik, megengedhet magának még egy pár nagy divatházat is. A Schubert és Guggenheim-Migulini cégek nem szoktak modeljeikkel együtt utazni külföldre, de ez alkalommal a legszebb olasz manekenek kíséretében jönnek.

KERESZTREJTVÉNY 671

1	2	3	4	5	6	7	8
		9					
		12					13
		14	15			16	
17	18	19	20			21	22
23		24			25		
	26				27		
28					29		30
31			32	33	34		
		35		36			
37		38					39
	40	41				42	
43					44		

Vízszintes: 1. A Délafrikai Unió legjelentősebb kikötője. 5. A görög mitológiában a tenger istenének és a föld istennőjének a fia. 9. Achásvéros király felesége. 11. Numero rövidítése. 12. A görög mondában Apolló jóspapnöje. 13. Hézag. 15. Az Ohel magyar nyelvterületről származó tagja. 17. Harciköcsi. - 20. Ágas ikerzsava magánhangzótlannul. 21. Héber posta. - 23. Meghitt, bizalmas. 25. Idegen életjáradék. 26. Francia nevetni. 27. Vissza: a legújabb afrikai állam. - 28. Borjú az új kapura. 29. A magyarság sajátos etnikai csoportja, a Sajó az Ipoly, a Zagryva vidékén. 31. A szerelem istene. 32. Magánhangzótlán héber rokon. 34. Ömlesztett áruk tárolására szolgáló nagyméretű, vasbeton szerkezetű tartály. - 35. Héber alkohol, szesz. 37. ZE. 38. A teacserjéig rokon, távolkeleti eredetű növény. 39. Egészséges. 41. Latin olaj. 43. Minden idők legnagyobb tenoristája volt. 44. Francia író (1639—1699) „Andromaque”, stb.

Függőleges: 1. Olasz csillagász (1826—1873), a róla elnevezett üstökös felfedezője. 2. Zokog. 3. Héber levegő. 4. Átvitt értelemben dűsgazdag, fényűző életet folytató személy. 5. Görög óriás, a legenda szerint az égboltozat tartja a vállán. - 6. Földalatti cionista mozgalom a cári Oroszországban. 7. Távoldást fejező ki. 8. Francia író, az egzisztencializmus atyja. 10. Ázsiai ország lemondásra kényszerített diktátora, teljes név. 14. Szürkés, fémfényű kristályos elem, fontos ötvözőfém. 16. Egyetlen márvány vagy kőtömbből faragott oszlop. 18. Vissza: a ponty-félék egyik neme. Édesvízben sok faja él. - 19. Vissza: norman vezér, az orosz birodalom szervezője. 21. Francia festő, 1834-1917. Főtémaforrása a tánc és a lövészeny. - 22. Vissza: az első világháború után Finnországban megszervezett női honvédelmi szervezet tagja. 24. ... Ferrer, híres filmszíznész. 25. Táncot lejt. - 28. Francia író „Goriot apó”, Eugénie Grandet”, stb. - 30. Francia költő 1842-1908. Mint parnasszista kezdte, később érzélgős hangon írt a szegényekről „Les Humbles”. 32. Növény, a sörgyártás során használatos, jó az ilyen kenyér. 33. Francia bársony, fonetika. 35. Zűr-zavar, fejtelenség (szsz). 36. Peru fővárosa. 40. Cipő-flozza. 42. Héber flotta.

A 668. SZAMU KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTESE

Vízszintes: 1. KOKYTOS, - 6. LOUIS BLERIoT, - 22. ROZMARING, 26. FLAMMARION, 56. TENNESSEE, 73. VIDRA, REZEEDA, 79. TORINO, RÓMA, 89. NACHTANGOFF (J), 90. SARDOU.

Függőleges: 1. KÁRMÁN TÓDOR, 2. KOZMETIKA, 15. TANTIEM, ETUAREG, 18. ANALITIKA, 43. LUNA-PARK, 50. SALAMANCA, 60. CARDIFF, 70. CIVIS, 76. AMOR.

UJ KELET REJTVENYPALYAZAT SZELVENY 671

Név: _____
Cím: _____

A korai iskolázatlás

Most folynak a beiratások az elemi iskolákba. Számos házban felvetődött a probléma, hogy a gyermeket, aki az iskolaévként kezdetén még nem éri el a hatéves kort, irassuk-e be, vagy sem?

Persze, hogy minden szülő és ebben főként az anyák vezetnek, meg van győződve, hogy az ő gyermekük rendkívül fejlett, okos, intelligens, tehát „iskolaérett”. A gondosabbak még az orvoshoz is elviszik a gyermeket, vizsgálja meg és állapítja ő meg, hogy nem korai-e az iskolázatlás. Van, amikor az orvos a gyermek testi fejlődését alkalmasnak találja arra, hogy a hat éves kor betöltése előtt irassuk be.

Az első hónapokban rend szerint nincs is semmi baj. A gyermekeket leköti az új légkör, imponál neki a „tanuló”-szerep, a kötelesség, az új barátok stb. A nehézségek rendszerint az év második felében mutatkoznak, amikor az új életrend már megszokott, a kötelesség, amely az első időben büszkeséggel tölti el, teherré válik. Rájön arra, hogy a játékot jobban szereti a tanulással és ekkor kezdődnek a nehézségek. Az osztályban figyelmetlen és elvonja a figyelmét a többi kis nebulónak is. A morának többet kell vele foglalkoznia, fiatal koránál fogva, mint a többiekkel, ez viszont a tanulás előmenetelének hátrányára van.

Hallottam olyan esetről is, amikor az idő előtti iskolázatlás a gyermek további pszichikai fejlődésére kihatott. Mert az osztályban mindig a „kicsi”-nek, a „gyengé”-nek érezte magát, lassanként alacsonyrendűségi érzés fejlődött ki benne, amelyet felnőtt korában sem tudott lerázni magáról.

Ne siessünk tehát a beiratkozással. Amíg csak lehet, hosszabbítsuk meg a gyermek játék-korát. Hiszen a gyermek maga is tulajdonképpen ezt akarja. Nemrégiben két ki szábró halad eltem, az egyik — az idősebbnek látszó — rászólt chavérjára:

— Ne légy már olyan „tinokit” (gyerekes).
— Miért ne? Hiszen felnőttem még nagyon sokáig lehetek...

Praktikus tanácsok

Ha a csempé rozsdás, kenjük be petrolummal és hagyjuk néhány órát rajta, majd mossuk le meleg szappanoldattal és, hogy a csempé újra fényes legyen, kenjük rá feloldott keménnyitót, amelyet egy flaneldarabkával fenyésztünk.

Amennyiben forró tárgyok, vagy edények poliurozott butoron nyomot hagynak, parafinolajjal dörzsöljük be a helyet, pár óráig hagyjuk állni, majd egy flaneldarabkával fenyésztjük.

A rozsdás kulcsokat pár óráig keresztlá a következő oldatban áztadjuk: kétharmad étolaj, egyharmad petrolum. Ezután kivesszük a kulcsokat, smirgivel le-dörzsöljük, majd egy tiszta flaneldarabkával megszártjuk és a rozsdát eltűnik.

Ha a tűkört matt, öntsünk kis denaturált szesz egy flanel darabkára, dörzsöljük le vele a tűkört vízgázva, nehogy a festett felére menjen, hagyjuk megszáradni, majd tisztítsuk a megszokott módszerrel.

A mosdóban csepegő víztől keletkezett rozsdafoltot ecettel dörzsöljük, majd jól súroljuk le.

NYEREMÉNYKÖNYV
A. Milne:
MICSODA NÉGY NAP

Különösen mos!

A NIKI csodarád mindent tisztít, igazi áldás a házasszony számára: mosogatóra, mosásra, takarításra. Kitérő gyümölcs- és zöldségmosáshoz.

NECA gyártmány, tervezési AKA
Gyűjtse a NIKI csomagolásokat

M E G G Y Ő Z É S

Irta: Abádi Ervin

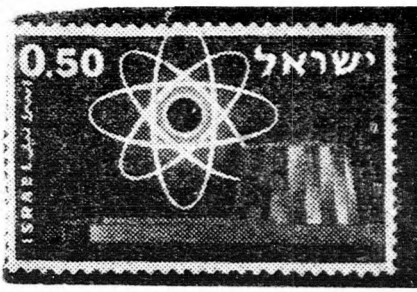
— Ki maga? ... hogy került ide? —
 Magához rántotta a papírlapokat, rátenyerelt.
 — Mit akar itt? — kérdezte szinte kiáltva.
 — Az ismeretlen nem mozdult, hangja mély, nyugodt, kissé főlényes volt.
 — Kérem, több, mint két órája figyelem önt. Nem bírtam aludni... fájt a rejem... kiültem az erkélyre... Onnan láttam... azt, hogy mire készül...
 — Nem értem!? Mit láthatott? ...
 — Az idegen halkán nevetett.
 — Ugyan... ugyan... az a kétélcsmód, melyet az asztalra dobott... mely később zavarta az írásban, ezért fiókjába tette... Láttam... Azt is, amikor befejezte az írást és újból elővette.
 Megvető mozdulatot tett az asztalon fekvő, nyolcasformába csavart, középen áthurkolt kötéldarab felé.
 A másik visszajeztette magát székébe.
 — Nos, mit akar tőlem? —
 — Kérdezte keserűen, fojtott dühvel.
 — Megkísérelném — válaszolta az idegen. Ismét a levél után nyúlt — engedje, hogy elolvassam.
 — Semmi köze hozzá... — mormogta.
 — Kérem... ne legyen gyerek... ahogy maga tervezte... félóra múlva semmi kifogás nem lett volna, ha elolvassam, vagy bárki elolvassa a levelét, aki ide benyit... Adja csak ide... szeretném tudni, mivel igazolta, indokolta meg ön maga előtt cselekedetét.
 — Nekem nem kellett igazolnom magamat, önmagam előtt... — válaszolta keserű önértékeléssel.
 — Akkor minek írta tele ezt a rengeteg papírt? —
 — Minek? ... —
 — Késze nézett az idegen árnyékoló arcába — minek? ... hogy a világ megtudja... hogy az emberek megtudják...
 — Az idegen röviden, gúnyosan felnevetett.
 — Gondolja, hogy a világot érdekli az, amit maga itt összeirt? Nem érkatoná loholt. Bakancsuk kopogását messzire visszahangozták a falak.
 — Az állomáson az első induló autóbussz motorját túlláttatta a vezető... a katonák szaladni kezdtek, hosszú, ferde vonalban vágta át az úton.
 — A sarkon rezgő-csilingelő lüvegekkel megrakott teherautó fordult be.
 — Mély lélegzetet vett, visszazökkent az asztalhoz és kezeihez kezdett a papírlapok alatt. Nem talált cigarettát, a doboz üres volt. Félig égett cigarettára egyujtott, a hamutálca széleiről. Két ujjal csipentve a rövidreégett cigarettavéget, nagyot, mélyet, utolsót szippantott. A csipős füst a szemébe ment. Pillanatokra elvakította, könnyezőre ült vissza a székre, öklével hosszan döngölte égő szemét.
 — Az ajtó ekkor hangtalanul kinyílt, a férfi aki belépett, nem kopogott, nem köszönt, egyenesen az asztalhoz lépett.
 — Megengedi? — kérdezte.
 — Felkapta fejét. Hunyorgva, döbbenten nézett az előtté álló alakra. Az ismeretlen férfi kezét a búcsúlevél lapjai felé nyujtva biccentett és megisméltette a kérdést.
 — Megengedi?
 — Arcát nem jól láthatta mert kivülésett az asztallámpa fénykörén, de úgy tűnt, mintha az idegen mozdult volna.
 — Felugrott ültéből.

gondoltam, ez volt a szándékom... De most, miután elolvastam az ön búcsúlevelét... — felsóhajtott — sajnos, sajnos, nincsenek érveim...
 Szomorúan nézett a padlóra.
 — Igy hát...
 — Elmegy? Itthagya?
 — El, el... szegény, fiatal barátom... mi mást tehetnek? Elmegyek... nem zavarom magát a konzekvenciák levonásában... Is-ten legyen önnel, legyen önnek könnyű a...
 Az ajtó becsukódott. Ziháló tüdővel, összevissza kalimpáló szívvel, dideregve állt sokáig a szoba közepén, meredt szemmel nézett a levegőbe.
 Hirtelen, rekedt üvöltéssel előreugrott, megragadta a kilincset, feltépte az ajtót, kiugrott a lépcsőházba.
 — Az idegent már nem látta.
 Lerohant egy emeletet, áthajolt a korláton, hallgatózott.
 A látogató eltűnt.
 Visszavánszorgott szobájába. Háttal dölve az ajtónak, reszkető, vad dühvel, átkozódva sziszegte:
 — Gazember... gazember... nyomorult...
 Forróság öntötte el mellkasát, mely egyre feljebb, feljebb küszött, már a torkát szorongatta. Bugyborékoló hang tört ki lefelé irányuló ajkai közül... rángó mozdulattal arca elé kapta kezét és rogyanó térdekkel lassan a földre csúszott.
 — A főt fölött hirtelen megfakult a feketeség, a lámpasorok gyémántfénye is, mintha megtört volna.
 A sarkon újságárús bontotta a hírlapköteget.
 Egy zöldes kupola fölött husszínre változott az ég és abban a pillanatban, hogy a lámpák kialudtak a városban fehérteni kezdtek a házfalak is.
 Az első autóbussz, mely az úton végigrobogott, mintha uszályként húzta volna magaután kelet felől a hajnal narancsfényét, amely egyszerre végigömlött a városban.
 — Halálos fáradtan, hűt-zsibbadt tagokkal tápázkodott fel a padló kőveről. Kitámaszkodott a fűrdőszobába. A mosdónak dölve szembenézett tükörképével. Nem sokáig állta tekintetét, lehunyta szemét.
 Ugy, csukott szememmel kezdett vetkőzni. Belépett a kádba, a zuhany alá és megeresztette a vizet.
 — Az autóbussz megállónál, a sorban valaki megérintette vállát, ráköszönt. Megfordult.
 A kerekarcú, tömöttbajuszos férfi állt mögötte, az éjszakai látogató.
 — Ilyen korán? ... ilyen korán? Munkába? — kérdezte mosolyogva és jelentőségteljesen hunyorított.
 — Igen... mindig ezzel szoktam... minden reggel — felelte zavartan.
 — Érdekes... — nevetett a férfi — én is mindig ilyenkor utazom... és még egyszer sem találkoztunk...
 A autóbussz beállt, a sor mozogni kezdett.
 — A gyárakban peregetek már az orsók, döngtek a presek, zümmögtek az esztergápadok, a kazánokban fellángolt a tüz, a fesszmérok mutatói kilendültek.
 A kikötőkől már kifutottak a rakodóbárák, a nagy hajók elé.
 A város felé vezető utakon végeláthatatlan járműfolyamok vonultak.
 Fenn, a ragyogó égen, a város fölött áthúzott az első, aznap elzústott négy motoros... egy perc s már messze kűnn szállt a Földközi-tenger fölött.
 Hét óra mult.

BÉLYEGEK RŐL

Költ: BEN ELIEZER
 IZRAEL

A Náchál Rubinban épülő atommáglya ünnepélyes felavatásának alkalmából egy 50 ágorá névértékű bélyeget ad ki az izraeli posta.
 A bélyeg kék, piros és szürke színezésű, amelyen az atommáglya és az atom nemzetközi jelképe látszik.

NYUGAT-NÉMETORSZAG

Az orvosi Nobel-díjjal kitüntetett Robert Koch, bakteriológus, a tüdővész bacillusának felfedezője halálának 60-ik évfordulója alkalmából, május 27-én egy 20 pfening névértékű bélyeg fog megjelenni Nyugat-Berlinben.
 Az ötmillió példányban nyomott bélyegen Robert Koch arcképe és egy mikroszkóp látható.

MAGYARORSZAG

A német megszállás alóli felszabadulás 15. éves évfordulójának két bélyeggel áldozott a magyar posta. A 40 fillér névértékű bélyegen Ostapenko kapitány emlékműve a főmotívuma, aki az orosz csapatok parlamentere volt és Budapest határánál orvul lelőtték a németek, míg a 60 filléres

bélyegen a felszabadító orosz hadsereg elé futó fiú alakja látható. A bélyegek két és félmillió példányban jelentek meg.

A budapesti bélyegkiállítás alkalmából május havában új magyar bélyeg fog megjelenni.

DANIA

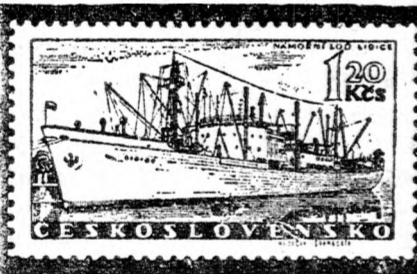
Április 28-án 12, 30 és 60 öre névértékű álló sorozat jelent meg, amely a dán mezőgazdaság fejlettségét és előrehaladását jelképezi. Ennek megfelelően — falusi háttérrel — mezőgazdasági gépeket ábrázolnak a bélyegek.

A dán királyi pár ezüst-lakodalmát alkalmából május 24-én két bélyeg fog megjelenni, 30 és 60 öre

CSEHSZLOVAKIA

Csehszlovákia, a jellegzetesen „szárazföldi” ország, érdekes módon hajózási bélyegsorozatot adott ki a napokban. A sorozat 23x41 mm nagyságu négy bélyegén modern halászbárka, folyami vontató gőzös, motoros utasszállító hajó és a „Lidice” nevű tengerjáró teherhajó rajzai láthatók.
 A „Lidice”-t néhány hónappal ezelőtt francia hadihajók Tunisz közelében fel-tartóztatták és a rakomá-

LICHTENSTEIN

Április 27-én a hercegség egy négy bélyegből álló sorozata jelent meg Lichtensteinben abból az alkalomból, hogy 30 éve működik itt légiposta. A bélyegeken

a hercegségben forgalomban lévő négyfajta repülőgép: helikopter; Boeing 707; Convaire 600 és Douglas 4 képe látható.

Ugyanakkor még két érdekes bélyeget adtak ki Lichtensteinben. A narancs színű, 1.20 frankos bélyegen egy alma, a 1.50 frank névértékű, kékszínű bélyegen pedig egy parasztház szobája látható, amint az asztal mellett ülő család az étkezés előtt imát mondja. A bélyegen jól láthatók a hercegség parasztjainak különleges bútorai.

ANGLIA

Az angolok a bélyegkiadásban is konzervatívok és gyakran évek telnek el, amíg egy új bélyeg megjelenik Angliában. Az angol posta most ugy határozott, hogy a nemzetközi menekült év alkalmából sem jelent meg új bélyeget, hanem beéri egy új bélyegzővel, amely az „1959-1960 nemzetközi menekült év” felírást és egy nyitott tenyeret ábrázol.

APRÓ BOLCSESEGEK

Apává lenni nagyon könnyű; apának lenni sokkal nehezebb.
 A lovagias ember olyan férfi, aki egy nőt minden férfitől megvéd, kivéve saját magától.
 Baráti kritika udvarias módja annak, hogy valakivel közöli, hogy tőkkeltőttnek tartod.

Apává lenni nagyon könnyű; apának lenni sokkal nehezebb.
 A lovagias ember olyan férfi, aki egy nőt minden férfitől megvéd, kivéve saját magától.
 Baráti kritika udvarias módja annak, hogy valakivel közöli, hogy tőkkeltőttnek tartod.

EXODUS

(38)

Jeruzsálem! A szó mágikus hatalma, mintha Jákobnak is visszaadta volna lelkierejét.

Másnap reggel leereszkedtek a Kánaán-hegyről és a Kineret partján mentek végig déli irányban, a Ginoszár-Völgyében. Elhagyták Arbelt és a csatateret, ahol hajdan Saladin, a kurd harcos halálos csapást mért a kereszties hadakra.

S amint tovább rótták az országutat, Joszira egyre jobban átragadt a lehangoltság. Az ő Igéret Földjük egyáltalában nem tejjel-mézrel folyó Kánaán, hanem mérges gázokban erjedő ingovány, csupasz hegyvidékek, kopár, köves, terméketlen föld, melyet az arabok és törökök ezer éven át elhanyagoltak, évszázadokon át fosztogattak, kirabolták gazdaságát, míg csak meztelenné nem vált... s lett belőle vérző ugar.

Megérkeztek Gáll központjában a Tábor-hegyhez, mely olyan nagy szerepet játszott a zsidó nép történetében. Mert idefenn, ezen a hegyen rejtőzött Debóra, a zsidó Jeanne d'Arc és Barak a fővezér seregével, hogy aztán kitörjön, lecsapjon és az elnyomó zsarnokot győzelmes csatában megsemmisítse. A Tábor-hegy tetejéről minden irányban sokfelé elláttak. Körülöttük a Keresztes Hadjárat idejéből származó régi romok, egy apró kolostor s a néma, terméketlen, haldokló föld szomorú látványa.

Nehéz szívvel bandukoltak tovább, mellettkük az úton mindenfelé a régmúlt idők emlékei. Elhagyták a Gilboa-hegyet, ahol aul és Jonathán hősi csatában életüket vesztették, ahol Gideon nyugszik és elhagyták Bételt és Jerikót...

Amint közeledtek Judea-dombjai felé jókedvük kezdett visszatérni ismét. A hegyvidékek ősrégi terraszai épségben álltak az idők viharait, de a föld nem bírta elviselni a sok évszázados rablógazdálkodást. Nem maradt semmi a régi gazdagságból, a föld kimerült, de a Rabinsky-fivérek hangulatát ez most már nem homályosította el, mert amint a hegyekben mind magasabbra emelkedtek, a csúcsról megpillantották Dávid király városát.

Jeruzsálem, szívük legszentebb vágya, álmaik városa! Ebben a pillanatban a sokéves szenvedés, nyomorúság és keserűség elszállt belőlük.

A Damaszkuszi-kapun át léptek be a falakkal körülvett Óvárosba és szűk, bazárokkal zsúfolt sikátorokon át a Szentély romjai felé igyekeztek.

— Ha apa most itt lehetne velünk... — mondta halkan Joszi.

— ...Ha elfelejték Jeruzsálem... — idézte Jákob a foglyok sírárait.

Az ősi Szentély egyetlen épségben maradt falához léptek, mely az Omár Mecset és a Kő fölé épült Dóm közelében állt. Ez a falmaradvány a világ zsidóságának legszentebb helye.

Ha a két vándor az itt lakó zsidóktól vendégszeretetet remélt ábrándképek ugyancsak megtépázva foszlottak szét. Jeruzsálem zsidó lakossága az orthodoxnál orthodoxabb fanatikusként, megszállottaként, akik a Törvény szavait olyan betűszerinti szigorral értelmezték, hogy csak a civilizált világtól való teljes és tökéletes visszavonultságban élhettek. A zsidóságnak ez a csoportja már az oroszországi gettóban is ugyanezt az életmódot folytatta.

Mióta Zsitomirból menekülni kényszerültek, most történt első ízben, hogy Joszi és Jákob nélkülözték a zsidó otthon vendégszeretét. A jeruzsálemi zsidók megtagadták a biluista zsidókat, meggyőződésük és istentelen eszméik miatt a „Chovevé Cion” mozgalom tagjait élesen bíralták és elítélték.

A Rabinsky-fiúknak tudomásul kellett venniük tehát, hogy ősök földjén idegen betolakodók csupán. Szívükben mély szomorúsággal indultak tovább a judeai hegyekről lefelé a jaffai kikötő irányában.

Jaffa, az ősrégi város, mely a főnciális óta kikötő céljaira szolgált, pontos mása volt Beirut, Aleppo, vagy Tripoli kikötővárosoknak, rövid szűk utcák, zsúfoltság, szenny. De a közelben volt néhány zsidó település, Rison Lecion, Rechovot és Petach-Tikva. Magában Jaffa városában kisjelentőségű zsidó kereskedelmi élet folyt és egy zsidó bevándorlási iroda működött. Itt aztán megtudták pontosan, mi a valóságos helyzet. Palesztinában, az Ottomán gyarmatbirodalom egész területén mindössze ötezer zsidó élt. Nagyrészt idősebb emberek, akik a Szent Kőnyvek tanulmányozására és imádkozására merültek s a négy szent városban, Cfat, Jeruzsálem, Hebron és Tibériás, — ütöttek tanyát. A zsidók alapította tíz-tizenkét mezőgazdasági település szörnyű helyzetben volt. Egyik napról a másikra tengődő létüket gazdag európai emberbarátok, Hirsch báró, Rothschild és a többszörös milliomos svájci zsidó, De Schunan nagyilekű adományainak köszönhetők. A biluisták hajdani idealizmusa régen megszűnt már. Más egy orosz város gettójának pincéjében rejtőzve, bujkálva Jákob Házának újjáépítéséről álmodozni — s megint más a bizonytalan palesztinai életkörülményekkel a maga keserves valóságában szembenézni. A biluisták földművelésben járatlan, tapasztalatlan zsidók voltak. Az európai emberbarátok külföldi szakembereket küldtek segítségükre de a tulajdonképpeni nehézség abban rejlett, hogy a telepesek inkább az olcsóbb arab munkásokat foglalkoztatták, mint a zsidókat és megeléged-

tek két-háromféle mezőgazdasági exportcikk, a szőlő, olajbogyó és citrusgyümölcs termesztésével. Mégcsak kísérlet sem történt azírnyban, hogy a zsidók sajátkezűleg végezzék a földmunkát, vagy a mezőgazdasági termelőmunkát rentabilissá tenni igyekezzenek. A zsidók a gyakorlatban tehát munkafelügyelők voltak.

S az arabok, akárcsak az ország urai, a törökök, annyit loptak a zsidóktól, amennyit csak lehetett. A természetesen hallatlanul magas adókat vetettek ki és ezenkívül még sok, különféle szigorú, buktató rendelkezést hoztak a zsidók terhére. A rabló beduinbandák a „Halál gyermekei”-nek nevezték a zsidókat, mert semmiféle hajlandóságot nem mutattak arra, hogy védekezzenek.

Volt ugyan Jaffa környékén néhány száz, a Rabinsky fivérekhez hasonló fiatal zsidó, akik örködték a Bilu-mozgalom halványan pisllakoló lángja fölött. Estéről-estére ott ültek az arab kávéházakban és vitakoztak. Hogy ezt a nyomorúságos, elhanyagolt országot újra felvirágoztassák, csaknem teljesíthetetlen feladatnak látszott, mégis keresztül lehetett volna vinni, ha több harcos szellemű zsidó állt volna mellette. Joszi véleménye szerint előbb, vagy utóbb Oroszországból sok zsidó fog jönni, mert ott fokozódik ellenük a hangulat, a pogromok egyre gyakoribbak és kegyetlenebbek és a zárt zsidókörzet már csaknem forrong. Már a zsidók is beismerik, hogy valami hiányzik, ami azonban nem található a Tórában, Talmudban, Mídrásban, vagy a Misnában. A Jákob és Joszihoz hasonló fiatal emberek nagy része Oroszországból a kötelező katonai szolgálat, nyomorúság, szegénység elől szökött, vagy valami eszményi elképzelés készítette menekülésre. A palesztinai zsidók ezeket a fiatal embereket „kivállalók”-nak nevezték és úgy is bánták velük. Hontalan vándorok voltak, semmi más.

Egy évbe telt, míg Joszi és Jákob levelére rabbi Lipzintól Zsitomirból válasz érkezett. A levélből megtudták, hogy édesanyjuk a bankódsába belehalt.

A következő négy-öt év folyamán a két Rabinsky-fiú meglelt férfitársát. Hol itt, hol ott vállaltak munkát, ahol éppen alkalom adódott. Akár a jaffai kikötőben, akár a zsidó telepek földjein. Amikor a jeruzsálemi Óváros falai mögött a zsidók Mózes Montefiore, az angol-zsidó emberbarát segítségével kezdtek kifelé költözökdni, Jákob és Joszi az építkezésnél kőműves munkát vállalt. A jeruzsálemi házakat ama felejthetetlen szép mészaköszöklékből építik, melyeket a judeai dombokon bányásznak.

Igy folyt az életük. Egyik munkahely a másikat követte és lassanként, fokozatosan minden kapcsolatukat elvesztették azzal a mélyesen vallásos életmóddal, mely jelentékeny hájtőreje a gettóéletnek. Csak a főünnepre utaztak Jeruzsálembe, csak az Engesztelőnapon, jom kippurkor vetettek számot magukkal, vizsgálják meg lelkiüket és életmódjukat. Joszi és Jákob Rabinsky tökéletesen átalakultak az új zsidóember típusává. Fiatalok voltak, erősek, szabadok és belekóstoltak az életnek olyan formájába, melyről az orosz gettóban álmolni sem merészeltek volna. Mégis, vágyódtak valami határozott életcéllé után és szerettek volna kapcsolatot találni Európa zsidóságával.

Igy érkeztek és múltak el az 1891., 1892. és 1893-as évek... Palesztinába néhány újabb telepés érkezett, hogy további tételekkel terhelje az adakozó emberbarátok csekélyveit.

Es mialatt Joszi és Jákob látszólag céltalanul folytatták életüket Palesztinában, a világnak egy más pontján drámai események zajlottak, melyek végzetüket és a világ minden részében élő zsidók életét mindörökké megszábták...

HATODIK FEJEZET

Franciaország, 1894—97.

Franciaországban és Nyugateurópában a zsidók sora könnyebb volt, mint Európa keleti országában. A Közép-kor tömegmészárlásai és zavargásai után Angliában és Franciaországban a zsidógyűlölet rosszulindult hangjai elhallgultak és megszűntek.

A francia forradalom nagy változásokat hozott a zsidóság számára. Ezeröttszáz év után Európában akadt végre ország, mely a zsidót a többivel egyenértékű emberi teremtményként elismerte. Európában Franciaország volt az első állam, mely polgári jogokkal, megkülönböztetés nélkül felruházta a zsidóságot. Helyzetük Napoleon uralkodása alatt tovább javult, miután a császár kijelentette, hogy a zsidóság nem faj, hanem vallás s mindaddig, míg a francia zsidók is ezt vallották s hűséget fogadtak Franciaországnak, őket teljesjogú, egyenlő értékű polgároknak az állam is elfogadta.

Az 1800-as évek időszeke a franciaországi zsidók számára aranykor volt. A zsidó közösség soraiból nagy számban kerültek ki különleges képességű orvosok, ügyvédek, tudósok, költők, írók, muzsikusok és államférfiak, akik igazolni látszottak Napoleon asszimilációs elméletének helyességét.

Az antiszemitizmus természetesen nem szűnt meg teljesen Franciaországban sem és annak enyhe megnyilatkozásai továbbra is fennmaradtak, de a zsidók Európában soha nem élveztek még annyi szabadságot, soha nem töltöttek be olyan magas társadalmi pozíció-

kat. Az 1800-as évek közepétől már minden vonatkozásban tökéletesen beleilleszkedtek a francia életformába és megalakították a komoly súlyú és tekintélyű bírói Egyetemes Szövetséget, emberbaráti szervezeteiket.

A zsidógyűlölet gyógyíthatatlan betegség, mely azonban demokratikus politikai légkörben nem képes tenyészni és kivirágozni, bizonyos körülmények között úgy tűnik, mintha teljesen kihalt volna, de soha, még a legeszményibb politikai légkörben sem pusztul el teljesen.

Élt ebben az időben Franciaországban egy fiatal, ambiciózus, jócsaládból származott katonatiszt. 1893-ban megváltották azzal, hogy katonai titkokat árult el Németországnak és emiatt hadbírótság elé állították. A per izgalomba hozta az egész világot és jóvátehetetlen foltot ejtett a francia igazságszolgáltatás hírnevére. A katonatisztet hazafurulásban bűnösnek mondták ki és életfogytiglan az Ördögzigetire száműzték.

A katonatisztet Alfred Dreyfusnak hívták.

Az 1894-es év egyetlenül hideg telének egy napján Alfred Dreyfus kegyvesztetten, megalázza állt egy párisi kaszárnya udvarán, ahol hivatalos ceremónia keretében lefokozták. Egyenruhájáról lelépték a tisztai vállbojt, arculütötték, kardját kettétörték, zubbonyáról leszágták a gombokat és ezenfelül nyilvánosan Franciaország árulójának bélyegezték. Amikor elvezették, hogy életfogytiglani büntetését az Ördögzigeten megkezdje, így kiáltott fel: „Ártatlan vagyok...”

Alfréd Dreyfus zsidó volt. Az ítélet után Franciaországban az antiszemitizmus alvó szörnnye újult erővel támadt fel. Edouard Drumont a közismert francia antiszemita uszításának eredményeképpen a csócselék felvonult Páris utcáin és az ősrégi szótartot fivöltötte: „Halál a zsidókra...”

Évekkel később Zola Emile, a nagy író előszedte a beporosodott Dreyfus-ügyet és Franciaország elnökehez intézett nyílt levelében megbélyegezte az igazságszolgáltatás eme borzalmas szörnyszülettét.

Alfréd Dreyfus nyilvános megszégyenítését és lefokozását többek között végignézte valaki és — jóllehet évekkel később Dreyfust szabadonbocsátották — nem tudta elfelejteni a felkiáltást: „Ártatlan vagyok...” sőt a párisi csócselék vérszomjas kiáltását sem: „Halál a zsidókra...” Ezek a hangok éjjel és nappal fűdözték. Az ember, aki nem tudta elfelejteni a történetet, Teodor Herzl volt.

Teodor Herzl, jómódú zsidó család gyermeke, Magyarországon született, de családjával 18 éves korában véglegesen Bécsbe költözött. Nem kapott vallásos nevelést és judaisztikai ismeretei is felületesek voltak. Ő és családja az akkoriban divatos asszimilációs eszméramlat meggyőződéses hívei voltak.

Herzl ragyogó esszéista, színműró és újságíró volt. De, mint korának számos alkotószellemű születtét, őt is állandó nyugtalanság hajszolta. Feleségétől nem kapta meg az annyira fontos együttérzést és megértést, de anyagi körülményei — szerencsére — lehetővé tették számára, hogy nyugtalanságát és vándorlószellemét ki-elégíthesse.

Igy került Párisba, ahol a tekintélyes és befolyásos bécsi Neue Freie Presse című lap levelezője lett. Szerette munkáját és boldognak érezte magát. Páris vidám város, az élet gondtalan, hivatása örömmel töltötte el és szellemére élenkítő hatást gyakorolt az intellektuális életforma állandó változatosságára.

De csakugyan... mi hozta őt tulajdonképpen Párisba? Micsoda láthatatlan kéz vezette őt azon a hideg téli napon abba az udvarba? És miért éppen őt, Herzlét? Nem élt és nem gondolkozott vallásos, jámbor zsidó módján, mégis... attól a perctől fogva, amikor felhangzott a tömeg üvöltése... „Halál a zsidókra!” élete és valamennyi zsidó élete mindörökké megváltozott.

Teodor Herzl gondolkozni és töprengeni kezdett és rájött, hogy a zsidógyűlölet soha megszűntem nem lehet. Amíg a földön egyetlen zsidó él, mindig lesz valaki, aki gyűlölje. Gyöttrő problémájának egyetlen elképzelhető megoldásaként arra a következtetésre jutott, melyet száz ország milliányi zsidója már é előtte is megtalált, melyet Pinsker az önvédelemről szóló röpiratában már megírt, Herzl rájött, hogy csak akkor lesz a világ országainak zsidóiból szabad ember, ha újra államalkotó néppé, nemzeté alakulnak át. Kell, hogy valaki vállalja a szószóló szerepét, tiszteletet és megbecsülést vívjon ki a zsidók számára a többi, nemzetként elismert népek sorában.

A röpirat címe, melyben errevonatkozó elgondolá-sait kifejtette, a „A zsidó állam” volt.

Felvilágyozva, tettekezésen, hivatásának tudatában, Herzl ellenállhatatlan erővel nekilátott, hogy eszméje számára pártfogókat találjon. Elment az ismert, gazdag emberbarátokhoz, akik a zsidó Palesztina telepéseit anyagilag támogatták, ezek azonban a zsidó állam gondolatát lehetetlennek, nevelésesnek találták. Más dolog a jótékonyosság, — az adományozások, melyeket zsidók juttatnak kevésbé szerencsés zsidók számára — és más egy nemzet feltámasztása... egyenesen örülték.

Az eszme mégis terebélyesedett és híre szerteszált. Herzl elgondolása nem volt sem újszerű, sem rendkívüli, de egyéniségének dinamikus hájtőreje erre szük-ség ahhoz, hogy meg ne szűnjön, hanem tovább gyarapodjék.

(Folytatása ködden)

A Cleopát...
kott megsz...
nem egysé...
kat váltott...
tóban. Ez a...
pont külön...
yorki tenger...
tömunkások...
nak dicséret...
valamint a...
pitásában, h...
kai külügym...
den lehető...
próbálta a...
szempontból...
metlen meg...
elölését, am...
központi ke...
rumokon ke...
raérorszako...
tengerészek...
ban a sajtó...
az amerikai...
zajlott vita...
Háboker és...
bright szená

Az Exo

és az izra

A názáret...
feken őrizt...
év körül fi...
meg akarta...
hogy Kfár...
orvosa az a...
ujsgót olva...
képek jelen...
Exodus cím...
kor a többi...
mezítették...
megakadály...
az újságo...
mondta: „H...
autóbuszról...
jetekek.”

Emil Chal...
munista kép...
Ittihad cin...
szerkesztője...
ket irt Rasio...
kötő és Jo...
Mapam-párti...
ellen, akik...
Exodus film...
héttel ezel...
kében felhiv...
arabokat, ho...
dusszal tör...
tömörüljenek...
menekültek...
védésére.

HAB

Tel-Aviv, m

A 12 h

IZRAEL

Hétfő, máj

LA PE

BENCION V

SIFRA

Rámle, má

Ejlon, este

A BÖLCS

Jeruzsá

Jeruzsálem-

este 6.3

A 16X ten

tikos h

N

A HETEK

T. A. ARM

M O

„Die Ha

az 1899-es cam

díjat avert

Főszerepben: BO

GAT-mozi

Fősze

Danielle

MARIE O

Mindenki gyanu

ORION mo

Gerhard Hauptm

A patk

Főszer

Maria She'l,

Németül b

Allenby mo

Németül be

Lán

Főszer

Rony Schneid

Herzl-émlékünnepély az államelnöki rezidencián

A cionista veteránok emlékeket idéztek fel a vezérrel való találkozásairól

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától) — Jicchák Ben Cvi államelnök és hitveze tegnap este a jeruzsálemi államelnöki rezidencián nagyszabású fogadást rendezett a cionista mozgalom veterán harcosainak tiszteletére a Herzl centenárium alkalmából. A fogadótermet Herzl életnagyságú képe díszítette, vele szemben sorakozott fel a közel 150 főnyi meghívott vendégsereg, élén Klara Mischer asszonnyal, az első cionista kongresszus egyetlen életben lévő tanújával. A második kongresszus delegátusai közül már senki sem él, míg a harmadik kongresszust Martin Buber professzor, M. Neuberger asszony, N. Sius professzor és M. Rosenberg képviselték. A cionista mozgalom néhány régi harcosa hiányzott a fogadástól, köztük a 10-ik és 11-ik kongresszus delegátusa, Dávid Ben Gurion.

A meghívottak között volt látható Nachum Goldmann, a cionista világszervezet elnöke, Kádís Luz házelnök, Jicchák Niszim országos főrabbi, Pinchász

Rozen, Abá Even, Bachor Sitrit, Golda Meir és Sapira miniszterek, dr. Mózes állami főellenőr, Olsán felsőbírósi elnök, Is-Salom polgármester és mások. A vendégek között négy magyarszarmazású cionista közéleti személyiség is jelen volt: dr. Marton Ernő, a Cionista Akcióbizottság elnöke, Noszin Mór mérnök, az erdélyi Bariszszia egyik alapítója és a Szochnut nyugalmazott főmérnöke, dr. Tomaszoff Baruch, a pozsonyi cionizmus egyik vezetője és dr. Bató Jomtov, a cionista publicisztika prominens képviselője.

Ben Cvi államelnök, aki a 9-ik cionista kongresszus delegátusa volt, üdvözlőbeszédében kiemelte: Herzl az egész nép választottja volt, annak ellenére, hogy csak a cionista kongresszus választotta meg. Herzl nem a szó általánosan ismert értelmében volt próféta — folytatta az államelnök, — hanem látnok volt, aki maga előtt látta Izrael államának felépítését 50 évvel annak létrejötté előtt.

Martin Buber professzor emlékeket idézett Herzlrel való találkozásairól, míg dr. Nurok rabbi Kneszet-képviselő a Herzlrel folytatott közös tevékenységről emlékezett meg.

Dr. Nachum Goldmann beszédében kiemelte, szimbólum van abban, hogy az állam és a cionista mozgalom együtt rendez emlékünnepélyt Herzlrel kapcsolatban a jeruzsálemi elnöki házban.

A Világbank elnöke a kikötők megfelelő vezetéséről teszi függővé a kölcsönt

Eugen Black ma utazik el Izráelből

Tegnap este Ben Gurion miniszterelnökkel tárgyalt Black.

A Világbank elnöke ma hagyja el Izráelt és a Távolkeletre utazik a kísérőivel.

New York, (STA). — A New York Times jeruzsálemi tudósítója szerint Eugene Black, a Világbank elnöke olyan célt tett, hogy Izráelnek független kikötő hatóságot kell létesítenie, ha a banktól kölcsönt akar kapni a kikötők kiépítésére.

Black kijelentette, hogy Izráel általános fejlődése mely benyomást keltett benne, de nem nagyon lelkesedik a kikötők vezetése és fejlődésük módja iránt.

Hangsúlyozta, hogy a Világbank tapasztalatai szerint a legjobb mód a kikötők fejlesztésére független hatóság létesítése, mert a kormány nem mindig a legjobban irányítja a kikötőket. „Még nem hoztuk végleges döntést, — folytatta, — de addig nem adunk kölcsönt, amíg nem győződjünk meg róla, hogy Izráel kikötői megfelelő vezetés alatt állnak”.

A Világbank egyébként bevárja Austin Tubinnak, a newyorki kikötőhatóság vezetőjének szakvéleményét, aki május 17-én érkezik Izráelbe, hogy a Világbank megbízásából felülvizsgálja a kikötőfejlesztési terveket.

Szeptemberben lesznek a választások Jordániában

Madzsali miniszterelnök kiadja emlékiratát Abdallah király emlékének megvédésére

Amman. (UPI). — Chaza el Madzsali jordáni miniszterelnök közölte, hogy az országban szeptemberben tartják meg a parlamenti választásokat, amikor lejár a jelenlegi nemzetgyűlés mandátuma. A kormány most új választási törvényt dolgoz ki, amely rövidesen a parlament elé terjesztetik.

A miniszterelnök egyébként bejelentette, hogy rövidesen kiadja emlékiratát.

„Tudom, hogy szokatlan dolog emlékiratokat kiadni, miatt még miniszterelnök ki tevékenységét fejte ki, de kötelességemnek tartom, hogy megvédjem az elhunyt Abdallah király emlékét és megmagyarázzam, milyen feladatot töltött be az arab világ életében, miután most bizonyos körök elferdítik a valóságot és bemooskolják az elhunyt király emlékét” — mondta Madzsali az újságíróknak.

Befejezés előtt áll az izráeli atomkohó építése

Három hónap múlva kezd meg az áramtermelést

Dr. Jiszráél Pelach, az első izráeli atomreaktor igazgatója a tel-avivi Medura-klubban megtartott szimpozionon elmondta, hogy két héten belül befejeződik az atomreaktor építkezési munkálatai és három hónap múlva a kohó ezer kilowatt hő teljesítményre lesz képes; félév után pedig 5 ezer kilowattal emelkedik a termelőképessége. A továbbiakban az előadó elmagyarázta, hogy az uránium-atom rombolásának folyamata alapvető

formában megegyezik a kizárólag tudományos kutatás céljait szolgáló atomkohóknál (mint az izráeli), valamint az energiatermelésre berendezett atomkohóknál. A különbség pusztán a fejlesztett hő mennyiségében és felhasználási módjában jut kifejezésre.

Az izráeli atomreaktor hármas célt szolgál: 1. Mérnökök kiképzése, akik megtanulják a kohó kezelését, 2. Rádióaktív anyagok termelése ipari célokra, 3. Kutatások folytatása a reaktorban előállított neutronokkal.

Az első izráeli atomkohó nem lesz alkalmas energiafejlesztésre még akkor sem, ha az idők folyamán bebizonyosodna, hogy gazdasági szempontból kifizetődőne atomenergiatermelés mindennapi használatra. Az Egyesült Államok ígéretet tett annak az uránium mennyiségnek folyamatos szállítására, amely a reaktor üzemeltetéséhez szükséges. A minimális szükséglet 3 kiló, de a kohó 4 és fél kiló fog felhasználni.

J. Streufeld mérnök elmondta, megtörténtek az összes óvintézkedések annak megakadályozására, hogy az atomkohó működése bármilyen módon is veszélyeztesse a lakosságot. Streufeld mérnök, aki a reaktort építette, többek között megemlítette, hogy az egyiptomi atomkohó, amelynek építését még az izráeli előtt kezdték meg, műszaki hibák miatt még mindig nem üzemképes.

Ma nyílik meg a Kneszet nyári ülésszaka

Herzl 100-ik születésnapjának ünneplése jegyében

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától). — Ma délután tartja a Kneszet a nyári ülésszak ünnepélyes megnyitóját, amelyet teljes egészében Herzl Tivadar századik születési évfordulójának szentelnek. Az ülésen Kádís Luz házelnök, Ben Gurion miniszterelnök, a különböző pártok veterán cionista mozgalmi emberei szólnak fel.

Holnap a Kneszet a jövődelmi adó újabb reformtervezetével foglalkozik, amelynek értelmében négy évre emelik a hamis adóvallomás benyújtói elleni büntetést.

A hét folyamán egyébként a kormány hivatalosan közli a Házzal, hogy Zalmán Aran közoktatásügyi miniszter lemondott tárcájáról és kivált a kormányból.

Újabb lázadás az angol munkáspártban

London, (Reuter). — A munkáspárt balszárnyának képviselői, akiknek élén Ian Mikardo és Sidney Silverman áll, tegnap kiadott nyilatkozatukban felszólították Hugh Gaitskell partvezetőt, hogy tegye magáévá Anglia egyszemélyes atomlevegőpolitikáját, vagy pedig mondjon le. A munkáspártnak egészen egyértelműen ki kell jelentenie, hogy programja szerint Angliának le kell mondania minden további atomkísérletről s meglévő atomtegyverekről, valamint atom

tegyvereknek angol területeiről való bevetéséről — hangzik a nyilatkozat.

Legutóbb néhány nagy angol szakszervezet, köztük a hatalmas transzportszakszervezet hozott olyan határozatot, melyben angol atombombák betiltását követeli. Ezek a körök egyre növekvő nyomást gyakorolnak Gaitskellre, hogy térjen el az eddigi hivatalos pártpolitikától, amely szerint Anglia nem mondhat le egyedülállóan atom- és hidrogénbombáiról.

Hitler birodalmának kapitulációját ünnepelték az egész világon

A náci birodalom kapitulációjának 15-ik évfordulóján a náci elleni harcok résztvevői gyűlést tartottak a tel-avivi Csernichovskij házban. Jicchák Sandmann, a náciirokkantak szervezeti vezetője azt követelte, hogy Tel Aviyban emlékművet állítsanak az ismeretlen zsidó harcosnak és építsék fel a zsidó harcosok házát. A szervezet több kötetes emlékmű kiadására készül, amelyben összegyűjtik a náci elleni küzdelmekben résztvevő zsidók 150 legjobb elbeszélését. A gyűjtemény minden hadseregben s minden partizán egységben szolgáló zsidók irásait fogja tartalmazni. Tegnap kiosztották a díjakat a tíz legjobb izráeli elbeszélés íróinak.

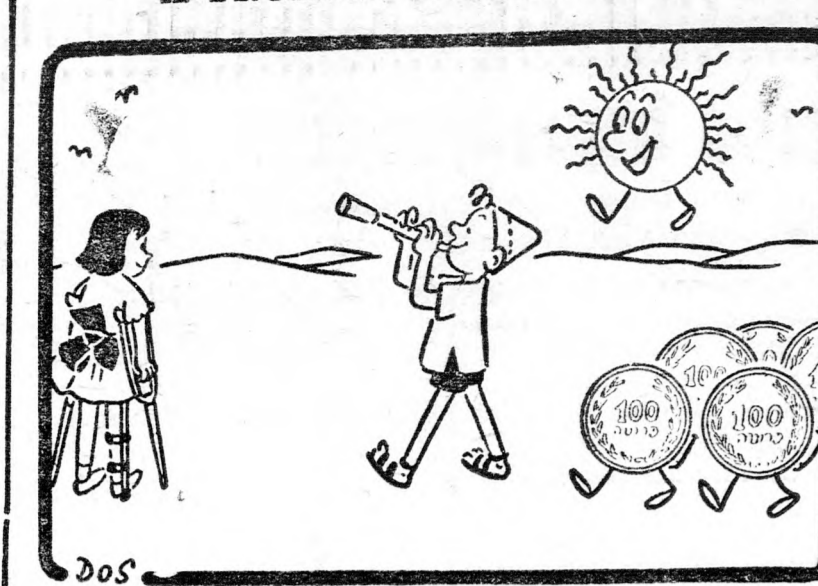
Páris, (IFP). A Diadalív mellett több ezer ember gyűlt össze tegnap reggel, hogy megemlékezzen a náci elleni győzelem 15-ik évfordulójáról. Charles de Gaulle elnök a szabad franciák jelvénye, a lotharingiai kereszt formájában készült hatalmas koszorút helyezte el az ismeretlen katoná sírján. A szertartáson megjelent Lauris Norstad tábornok, az Atlanti szö-

vetség főparancsnoka vezérkarának tisztjeivel. Moszkva, (IFP). A Szovjetunióban ma tömeggyűlésekkel és díszes szertartásokkal emlékeznek meg a náci elleni győzelemről. A központi emlékünnep a moszkvai Lenin-stadionban folyik le, ahol megjelenik a kommunista párt egész vezetősége.

Berlin, (UPI). Nikita Chruscsev miniszterelnök a győzelem 15-ik évfordulója alkalmából üdvözlő táviratot intézett a keletnémet kormányhoz, melyben azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a párisi csúcskonferencia elfogadja az ő tervét a német probléma megoldására. Chruscsev leszögezte, hogy különbörte megköltése Kelet-Németországgal és a nyugati csapatok kivonása Berlinből az európai béke megszilárdítását fogják szolgálni. A sürgönyt a Szovjetunió új elnöke, Leonid Brezsnyev is aláírta.

Barcelona, (Reuter). — Francesco Franco tábornok tegnap Barcelonában, a katalán kikötővárosban a „győzelmi díszszemlét”, amelyen 20 ezer katona vonult fel a köztársaságiak ellen (német segítséggel) elért győzelem évfordulóján.

A PRUTAK FELVONULÁSA

(COPYRIGHT BY „MAARIV”)

Halálos áramütés a checei peirócummezón

Halálos kimenetelű munkabaleset áldozata lett tegnap Grünberg Naftáli 27 éves áskáloni lakos, a checei olajmezőn dolgozik, Grünberg egy teherautót vezetett, amelyen darut szállított. A daru magasfeszültségű áramvezetékhez ért és Grünberg áramütés érte, úgyhogy azonnal meghalt. A szerencsétlenül járt ember feleséget és két gyermeket hagyott hátra.

Átmentek a gázai sávba

A gázai UNO haderő parancsnoksága értesítette az izráeli hatóságokat, hogy a mult kedden a gázai sávban elfogtak egy izráeli fiút és lányt. A vizsgálat kiderítette, hogy a két izráeli a 18 éves Abraham Slomo és Eszter Róz 16 éves lány Kirját Maláhiból, akiknek eltűnését május 3-án jelentették be. Valószínűnek tartják, hogy a két fiatal szándékosan ment át a határon.

Takarékossági bizottságot nevezett ki a kormány

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától). — A minisztertanács tegnap hét Kneszet képviselőből álló bizottságot nevezett ki az állami hivatalokban szükségessé mutató megtakarítások, korlátozások ügyében. A bizottság javaslatot fog a kormány elé terjesztetni az állami hivatalok kiadási költségvetésének csökkentésére. A bizottság ezenkívül tanulmányozni fogja, hol mutatkozik kettősség az államapparátusban, mert a kabinet ezt is meg akarja szüntetni. A héttagi bizottság élén Cháim Cadok Mápáj képviselő áll, míg tagjai a kormánykoalícióban résztvevő pártok megbízottjaiból kerülnek ki.

Tömegverekedés Kuba fővárosában

Havana, (UPI). — Kuba fővárosának repülőterén heves tüntetésekre és összecsapásokra került a sor, dr. Sanjez Arango ellenzéki vezető és Fidel Castro miniszterelnök hívei között. A Venezuelában lefolyt dél-amerikai konferenciáról visszatérő Arangot egy főnyi tömeg várta a repülőtéren, ahol Castro 300 híve ellenállást kísérelt meg, amely tömegverekedéssel végződött. A rendőrség csak riasztó lövések segítségével tudta feloszlatni a tömeget és egy ember megsebesült.

Felelelik az állami alkalmazottak kiszállási költségét

Az állami alkalmazottak felügyelőségének szóvivője közölte, hogy április elsejéig visszamenőleges hatállyal felelelik a munkahelyükön kívül tevékenykedő állami alkalmazottak utazási, ételmezzési és elszállásolási járulékait. Ennek értelmében a reggeli költségét 80 ágoráról 100 ágorára, az ebédköltséget 2.10 fontról 2.75 fontra, a vacsoradíjazást pedig 1.10 fontról 1.25 fontra emelik. A napi ellátási költség így összesen egy fonttal emelkedik.

A negevi kiszállásoknál folyósított ételmezzési díjat, valamint az elszállásolási költségeket külön közleményben hozzák nyilvánosságra.

שולם
זל-אביב-יפו
147
P. P. TEL AVIV
JAFFO 147

„TNUVA” tejet
A kondíció megőrzésére igyon